

Vooral cercospora en stemphylium kunnen flinke aantastingen veroorzaken in suikerbieten. Behandel bij de eerste aantasting.

Bewuste aandacht geeft goed resultaat

Bladschimmelbeheersing in suikerbieten

Bladschimmelbeheersing in suikerbieten wordt de laatste jaren als moeizaam ervaren. Zeker op percelen waar de bieten intensief (krapper dan één op vier) worden geteeld kan de ziektedruk behoorlijk oplopen. Een belangrijke component hierbij is het weer. Dit bepaalt in hoge mate welke bladschimmel dominant gaat worden in het seizoen.

Met name cercospora en stemphylium kunnen hevige aantasting in suikerbieten veroorzaken. In een drogere zomer met hogere temperaturen zal cercospora de overhand nemen en in een koelere zomer met regelmatige neerslag zal stemphylium dominant zijn. Voor een goede beheersing is het essentieel

dat door een teler of adviseur op elk perceel wordt nagegaan welke bladschimmel de aantasting veroorzaakt en dat bij de eerste vlekjes een bespuiting wordt uitgevoerd. Het herkennen van de bladplekken om de veroorzaker te benoemen is nodig om het juiste middel te kunnen kiezen.

Op percelen met een historie van moeilijk beheersbare cercospora had het IRS in 2018 proefvelden. Hieruit bleek dat het afstemmen van de middelenkeuze op de aanwezige bladschimmel resulteerde in een goede beheersing. De aanwezige cercospora was met een middelenkeuze voor een stemphylium-

Afstemmen van de middelenkeuze op de bladschimmel die de aantasting veroorzaakt (links van het stokje) verbetert het bestrijdingsresultaat enorm.

Bladvlekken veroorzaakt door stemphylium.

Bladvlekken veroorzaakt door cercospora.

beheersingsstrategie matig te beheersen, maar heel goed met een cercospora-strategie. Deze resultaten onderstrepen het belang van regelmatig waarnemen, ingrijpen bij de eerste aantasting en herhalen bij uitbreiding van de eerste aantasting.

Preventief spuiten zinloos

Preventieve bespuitingen zijn bespuitingen voor er vlekjes zichtbaar zijn. Dat klinkt aantrekkelijk. Maar het betekent dat men dan niet weet welk fungicide gekozen moet worden, omdat de schimmel die de aantasting gaat veroorzaken nog niet bekend is. Door

onder de noemer 'preventief spuiten' aan het waarnemen en herkennen van de bladschimmels voorbij te gaan, wordt de uiteindelijke beheersing niet beter.

Uit langjarige proeven van het IRS blijkt dat de beste resultaten gehaald worden met bespuitingen bij de eerste aantasting (met een op de aanwezige schimmel afgestemd fungicide) en dit herhalen bij uitbreiding. Preventieve bespuitingen leiden tot meer bespuitingen dan nodig. Bovendien is de kans op resistentievorming bij de schimmels groter bij preventieve bespuitingen. Preventief ingrijpen is overigens volgens de door de overheid verplichte

IPM (geïntegreerde gewasbescherming) niet toegestaan.

Onderzoek naar resistentie

In 2018 heeft het IRS cercospora-isolaten onderzocht op resistentie tegen strobilurinen en gevoeligheid voor triazolen. Deze isolaten waren afkomstig van percelen waarin cercospora onvoldoende beheersbaar leek. Bijna alle isolaten waren resistent voor strobilurinen.

Dit verklaart ook waarom een stemphylium-strategie voor de beheering van cercospora niet heel goede resultaten geeft. De

Voer een bespuiting uit zodra de eerste aantasting is waargenomen en bekend is welke bladschimmel het is.

beheersing van stemphylium leunt immers sterk op de pyraclostrobine in het middel Retengo Plust. De dosering van het in dat middel aanwezige triazool, epoxiconazool, is te laag om voor een effectiviteit van vier weken te zorgen. Wat opviel bij de gevoeligheid voor triazolen was dat slechts bij de helft van de percelen sprake was van verminderde gevoeligheid voor één van de drie toegelaten triazolen. Slechts een enkel isolaat was dermate ongevoelig dat de beheersing in het veld er ernstig door bemoeilijkt zou worden. Dit geeft aan dat waarnemen en ingrijpen bij de eerste aantasting cruciaal is.

Let op voorvrucht

Het microklimaat in het gewas zorgt ervoor dat de aanwezige schimmelsporen de bieten kunnen aantasten. Heel gunstig weer zorgt er altijd voor dat de aanwezige sporen de bietenbladeren kunnen infecteren. Voor de beheersing van bladschimmels is het dus ook belangrijk om te zorgen voor weinig sporen op het perceel en dus rekening te houden met de andere waardplanten binnen een rotatie. Voor stemphylium betekent een aardappelteelt als voorvrucht meer sporen van deze schimmel in de bieten het jaar erop, doordat ook aardappel één van de waardplanten van stemphylium is. Voor cercospora zijn de suikerbieten (en voederbieten en krotten) de enige waardplanten in de rotatie. De hoeveelheid sporen kan een teler laag houden door een ruime rotatie bieten (ruimer dan één op vijf), voorkomen van overwaaien van blad over de perceelsgrenzen heen, en geen bietenhoppen te leggen op een kopakker van een perceel waar volgend jaar de bieten komen.

Bladschimmelbeheersing 2019

Voor goede bladschimmelbeheersing in 2019 betekent het bovenstaande het volgende:

1. Monitor bieten structureel op bladschimmels en maak hierover afspraken met uw adviseur als deze de waarnemingen voor u doet. Veel adviseurs gaan in de zomer ook op vakantie. Het is dan belangrijk dat er wel in uw percelen waargenomen wordt. Vaak is de zomer een kritische periode voor de bladschimmels in suikerbieten. Om u te helpen wanneer het belangrijk is om te gaan waarnemen is er de waarschuwing van de bladschimmelwaarschuwingsdienst. Deze stuurt telers een sms als het zaak is om met waarnemen te beginnen. Verder kunnen de infectiekansen op basis van het microklimaat in het bietengewas via het ledenportaal van Suiker Unie worden gevolgd. Hoge infectiekansen kunnen aanleiding zijn om (extra) te gaan waarnemen.
2. Bepaal of een bladschimmel voor de gevonden vlekken zorgt en welke bladschimmel dat is. Om daarbij te helpen kan de adviseur een bladmonster naar IRS diagnostiek sturen.
3. Voer een bespuiting uit zodra de eerste aantasting is waargenomen en bekend is om welke bladschimmel het gaat. Alleen het weer (nat blad) kan een reden zijn om langer te wachten met de bespuiting.
4. Stem de fungicide af op de bladschimmel die gevonden is in uw perceel. Voor de beheersing van stemphylium hebben Retengo Plust en Spyrale de beste werking. Voor de beheersing van cercospora kunt u het beste beginnen met Opus Team of Spyrale.

5. Blijf de ontwikkeling van de aantasting na de bespuiting in de gaten houden en voer bij uitbreiding van de aantasting een volgende bespuiting uit. Kies altijd voor een middel met een andere actieve stof dan bij de vorige bespuiting(en). In geval van cercospora kan de beheersing worden verbeterd door het toevoegen van de hulpstof Promotor. De effectiviteit verbetert door bij de eerste of bij de tweede bespuiting twee volle doseringen

“
Spuut bij de eerste
aantasting en herhaal dit
bij uitbreiding

van twee verschillende middelen te gebruiken. De beste optie is om dat bij de eventuele tweede bespuiting te doen, zeker als relatief snel na de eerste bespuiting uitbreiding van de cercospora-aantasting wordt gevonden.

Meer informatie en de laatste stand van zaken staan altijd vermeld op de bladschimmelpagina: www.irs.nl/bladschimmel.

Tekst: Bram Hanse (IRS)

Beeld: IRS

Heeft u vragen en/of opmerkingen neem dan contact op met onze redactie via redactie@akkerwijzer.nl of tel 0314 – 62 64 38